

КОНВЕНЦІЯ ПРО ОЦІНКУ ВПЛИВУ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ У ТРАНСКОРДОННОМУ КОНТЕКСТІ (1991) – міжнар.-прав. документ, прийнятий державами – членами Екон. і соц. ради ООН 26 лют. 1991 в Еспо (Фінляндія). Україна ратифікувала Конвенцію 19 бер. 1999.

Конвенція має на меті забезпечити відвернення, зменшення і моніторинг значних негативних впливів на навколишнє середовище у транскордонному контексті. Нею встановлено процедуру ОВНС на ранньому етапі процесу прийняття рішень як необхідного інструменту підвищення якості інформації, що надається директивним органам, та прийняття екологічно обґрунтованих рішень.

Конвенція складається з преамбули, 20-ти ст. і 7-ми додатків, які є невід'ємною її частиною: «Перелік», «Зміст документації про оцінку впливу на навколишнє середовище», «Заг. критерії, які допомагають у визначенні екол. значення видів діяльності, які не внесені у Додаток І», «Процедура запиту», «Післяпроектний аналіз», «Елементи двостороннього та багатостороннього співробітництва», «Арбітраж».

У Конвенції надано визначення осн. понять. «ОВНС» означає нац. процедуру оцінки можливого впливу запланованої діяльності на навколишнє середовище. «Вплив» – це будь-які наслідки запланованої діяльності для навколишнього середовища, включаючи здоров'я і безпеку людей, флору, фауну, ґрунт, повітря, воду, клімат, ландшафт, істор. пам'ятки та ін. матеріальні об'єкти, чи взаємозв'язок між цими факторами; він охоплює також наслідки для культ. спадщини чи соц.-екон. умов, які є ре-

зультатом зміни цих факторів. «Транскордонний вплив» – будь-який вплив, не тільки глобального характеру, у районі, який перебуває під юрисдикцією тієї чи ін. Сторони, викликаний запланованою діяльністю, фіз. джерело якої розташоване повністю чи частково у межах району, який підпадає під юрисдикцію ін. Сторони.

Відповідно до Конвенції Сторони на індивідуальних чи колективних засадах повинні вживати всіх належних і ефективних заходів щодо запобігання значному шкідливому транскордонному впливу як результату запланованої діяльності, а також його зменшення та контролю за ним. Кожна Сторона вживає необхідних законодавчих, адм. або ін. заходів для здійснення положень Конвенції, включаючи, стосовно запланованих видів діяльності, які можуть чинити значний шкідливий транскордонний вплив, установа процедура ОВНС, яка дає можливість для участі громадськості, та підготовку документації з ОВНС.

Згідно з положеннями Конвенції Сторона походження (тобто сторона, під юрисдикцією якої планується відповідна діяльність) оповіщає сторону, яка ймовірно може опинитися під негативним впливом такої діяльності, про заплановану діяльність, її можливий транскордонний вплив і строк, упродовж якого сторона, що може опинитися під впливом, повинна дати відповідь, чи має вона намір брати участь у процедурі ОВНС. Якщо вона має такий намір, то їй надається вся відповідна інформація для зауважень.

Сторони забезпечують, щоб громадськість у районах, які ймовірно пере-

буватимуть під шкідливим впливом, не лише була поінформована про заплановану діяльність, а й мала змогу брати участь у процедурі оцінки впливу, подавати зауваження з приводу такої діяльності або заперечувати її. Ці зауваження або заперечення мають бути доведені до відома компетентного органу, який приймає рішення.

Після завершення підготовки документації з ОВНС Сторона походження проводить консультації з відповідною Стороною щодо потенційного транскордонного впливу запланованої діяльності, можливих альтернатив її, а також заходів щодо зменшення такого впливу або його усунення.

В остаточному рішенні про заплановану діяльність мають бути враховані належним чином результати ОВНС, а також зауваження та підсумки консультацій.

Сторона походження повідомляє стороні, яка ймовірно зазнає впливу, остаточне рішення щодо запланованої діяльності, зазначаючи одночасно причини та міркування, на яких ґрунтується це рішення.

Лит.: Юридична енциклопедія, т. 3 / редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. К., 1998. URL: http://leksika.com.ua/16790327/legal/konventsija_pro_otsinku_vplivu_na_navkolishnye_seredovishe_u_transkordonnomu_konteksti_1991; Про ратифікацію Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті: Закон України від 19.03.1999 № 534-XIV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/534-14>; Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_272.

Є. П. Суєтнов.